

Kunnafonisében bota kalo o kalo - BP : 24 - Téléphone : 20.21.21.04 Kibaru bugufiyé Bosola Bamako

Pɔsoninw be yelema don hadamaden balocogo la, k'a bana

Məgəw be pɔsoninminen ta k'u mako ne n'u ye. N'o ye pɔsoninbidon lankolon fililenw ye. U b'u ka minnijiw, nɔnɔw ani tobiliketuluw k'u kɔnɔ. U be angerebɔre kɔrɔw fana ta k'u ka sumanw lamara u kɔnɔ.

Hadamaden ka məgoya waati jan keli pɔsonin cela, o be se ka yelema don a balocogo la, ka bana dəw bila a la, i n'a fə bonyakojugu ani jabeti; n'o ye sukarodunbana ye. Kalansoba fila be Faransi minnu jera ka kɔnejini də ke san 2018 kɔnɔna na. O kalansoba min də nesinnen be seneko nejinini ma, n'a tubabukan dajé surun ye Iyenifara (NFRA) ye. Də fana nesinnen be kenejako ni kenejya kunkankow nejinini ma; o tubabukan dajé surun ye Iyeniserimu (INSERM) ye. U y'a jira ko ni hadamaden be pɔsonin dun a ka dumuniw fe, jabeti suguya min be wele "jabeti filan", o be se k'a mine; walima ka bonyakojugu lase a ma. Sègesegeli wère minnu kera pɔsoninko kan dijé fan werew fe, olu fana ye nin fəlenw sementiya. Dəgətərə Musa Bagayoko ye Doyila dəgətərəsoba kuntigi ye; ale y'a hakilila di ko in kan. A ko pɔsonin dunni dumuni fe, o ka bana lase məgo ma, o kuma in be sɔrɔ tijé ye. A k'an be se ka jateminé k'e wulakɔnɔməgəw cogoya kan Mali kɔnɔ. Sabula k'a be waati jan bɔ, olu be məgo fen o fen joli sègesegé u ka dəgətərəsə la, u b'a sɔrɔ jabeti b'a caman na; kerenkerennenya la, jabeti filanan. Fariafen min be wele tubabukan na "gili-semi", o hake sègesegeli de bɔra n'o jaabi ye. O məgo fanba fana ye baganmaralaw ni kɔorisenenaw ye. O la ale be se k'a fə, ko hali ni pɔsonin dɔrɔn te jabeti lase məgo ma, minnu be pɔsonin cela sanga ni waati bée la, olu de ka ca jabetitɔw la kosebe. Senekela caman te pɔsonin labaaracogo numan nejin. U b'a san u kunfe k'a ke pɔsoninbaraw kɔnɔ ten k'a fiye u ka senefenw kan cogoya bée la. O de kosɔn gilisemi hake ka ca u fari la. Dəgətərə Musa Bagayoko ko kabini san 2014 waati la fo sisan, jabetitɔ hake b'a la ka caya Doyila serekili kɔnɔ. U caman nininkalen y'a jira k'olu be pɔsonin labaara kosebe u

ka forow la, walima ka pɔsoninminen kɔrɔw ta k'u makow ne n'u ye. Dəw yere k'olu t'a dən, ko fiyecogo numan be pɔsonin na a nedənbaaw bolo. Dəgətərə ni pɔsoninko nedənbaaw b'a fə tuma bée la, ko məgəw ka pɔsoninw fiyecogo jate mine. A nefələn don cogo min na, u k'a ke ten. U b'a fə fana ko məgə si kana pɔsoninminen kɔrɔw fililen ye, k'u ta k'u mako ne n'u ye. Angerebɔrə b'o la. Jateminew y'a kɔlɔsi, ko məgəw be pɔsoninw ni angerew feere suguw la kenejew kan. U gazi be jēsen sugu fan bée fe. Wa a pɔsonin n'a angere fanba be dogo ka don jamana kɔnɔ, u tigiw te u feerecogo an'u labaarracogo sariyaw dən. U sègesegelen te k'u baga hake an'a cogoya dən, ka yamaruya di u feerecogo an'u labaarracogo la. Dəgətərə Musa Bagayoko ko pɔsonin dunni dumuni fe, o ka yelema don hadamaden balocogo la, o ye k'a fari bali k'a ka baara ke a nema. A ka ca a la a caman fari be funun k'a sababu ke pɔsonin ye. Pɔsonin ka jugu hadamaden ka kenejya ma. San o san dabaliw be ka tige, min b'a to senekelaw be se ka pɔsoninw ni angerew sɔrɔ ka wasa jamana kɔnɔ; nka dabali tigeta ka məgəw tanga o fen ninnu kɔlɔlo juguw ma, o ka dəgə. Pɔsonin ka məgə banata hake caya b'o sementiya. Pɔsonin labaarracogo jugu ye jumen ye? Ka pɔsonin labaara k'a sɔrɔ i t'a sidən, i t'a nagamicogo dən, hake min ka kan ka labaara i fe ani waati min na i t'o dən. I ka kan k'i farikolo tanga pɔsonin ma cogo min na i t'o matarafa. Hali i tilalen kɔ pɔsonin labaaroni la, a tɔ lasagoncogo an'a minen kɔrɔ latununcogo i t'o si matarafa, o bée ye fijé ye pɔsoninko la. Nka kɔlɔsili la, məgəw be pɔsoninminen ta k'u mako ne n'u ye. N'o ye pɔsoninbidon lankolon fililenw ye. U b'u ka minnijiw, nɔnɔw ani tobiliketuluw k'u kɔnɔ. U be angerebɔrə kɔrɔw fana ta k'u ka sumanw lamara u kɔnɔ. Jateminew y'a jira, ko nin kewale juguw be yelema don hadamaden balocogo la, k'a bana. O bana dəw ye jabeti filanan, bonyakojugu ani dusukundimiw ye. Dəgətərə Musa Bagayoko ko walasa k'olu ka jateminew sementiya, walima k'u nkalontigiya, a numan ye pɔsoninko fanga man bon jamana yɔrɔ minnu na, ka sègesegeliw fana ke yen, ka jaabiw sanga nɔgɔn ma. A b'a jini fana, jamana nejəməgəw ni duguməgɔ tɔw k'u fanga fara nɔgɔn kan, ka kunnafonidiw ni lafaamuyaliw caya sigidaw la pɔsoninko kan. Misali la jɔnnin de be se ka pɔsonin feere? Pɔsonin be jini minni? A be feere cogo di? A be labaara cogo di? A labaaroni kɔfə a minen kolon be latunun cogo di? Nin bée ye masalakun ye baro be se ka ke minnu kan pɔsoninko nedənbaaw fe duguw la. A b'a to pɔsonin kɔlɔlo jugu ka dəgəya kosebe məgəw kan ani an sigida n'a lamini kan. Ka da a kan pɔsonin ko fosi te kufeko ye. Ni pɔsoninfeere yamaruyasében t'i bolo, i man kan k'a ke. N'i minena o la i be jangi sariya fe. O sariya be Mali kɔnɔ pɔsoninko la. Tijé don pɔsoninw ni angerew be sene sɔrɔ yiriwa; nka u kɔlɔlo ka jugu sigida n'a lamini kan kosebe. A numan ye ka dabali tige u labaarracogo numan na, ani sigida n'a lamini lakanacogo la.

Fatumata Nafo
Dokala Yusufu Jara

San kelen kuntaala farala Mali depitebulon 5nan ka sarati koro kan tuguni

Kalo 6 sarati min tun dara depitew ye u ka san 5 sarati dafalen ko, o fana sera a dan na san 2019 zuwenkalo tile 30, k'a soro halibi depitesigikalata kuraw ma se ka ke. O siratige la, san kelen kuntaala farala u kun tuguni. O b'a ta zuwenkalo tile 11o la san 2019 ka se mekalo tile 2 ma san 2020. Depitew ye kalata min ke u yere kun do farali la u ka sarati dafalen kan alamisadon zuwenkalo tile 25, o jaabiw y'a jira, ko depite 123 sonna a ma, mogo ma ban a ma, mogo 19 y'u somine olu ma wote. Mali sariyasunba sariyasen 75nan b'a jira, ko sariya kuraw tali jamana kono, o yamaruya de be goferenaman ni depitebulon bolo. Do farali depitew ka sarati kan, o be depitew de kunkan ; o la goferenaman de ka kan ka yamaruya di o ka ke. Ni ko be depitebulon kunkan, goferenaman de b'o jalatige ; n'a be goferenaman fana kunkan, depitebulon de fana b'o jalatige. Do farali depitew ka sarati kuntaala kan kokura, o benna fanga demeni politikitonw ma kosebe ; sabula olu fe, a b'a to goferenaman kana mara ke a yere ma ten, ni a kelen ka sariya tataw ye. Ni depitebulon te yen, goferenaman be sariya minnu ta ka baara dow ke n'u ye, a be fo olu ma tubabukan na « ordonansi ». Mogo dow tun y'a jira, ko sarati were tun man kan ka fara depitew ka sarati kan bilen ; nka ko jekulu kerengeren de tun ka kan ka sigi depite koro no na, u ka depitebulon ka baara ke, nka depitekalosara te di u ma. Dow fana tun y'a jira, ko do be se ka fara depitew ka sarati kan tuguni, nka u ni depitesara man kan bilen. Kumaw passanna u ni pogon ce kosebe. Jaabi labanw na, a kolosira ko depitesigikalata dc ma se ka ke. O geleya sababu ma bo depitew la ; nka kele min be jamana kono sisan, o de y'a bali. U ko ni depite koro tora depitebulon kono u ka sarati kuntaala moenabolon tuguni, o be ke sababu ye, ko minnu bolodalen don goferenaman fe, a ka sc k'olu waleya. Ka da a kan jamana nemogow y'u kandi dijemaa ma, k'u be yelema don jamana sariyasunba la. A b'a to o layidu ka se ka tiime. Depite dow y'a jira, ko n'a ma ne ko sarati kura be fera u ka sarati koro kan, fo a ka fo ka jeya depitesigikalata kuraw bera ke tuma min na. Depite dow fana ko dalilu jumen be mogo tow bolo, ko sarati kura min bera da depitew ye, k'o be labato, teme te k'o kan bilen. Ko bee ye benkan ye Mara ni desantaralizason minisiri Bubakari Alifa Ba de tun be depitew nekoro ka seben in kokoromadon. Hakilila min y'a to goferenaman ye naniya siri ka do fera depitebulon ka saati kan tuguni, a y'o dantige. A k'a be dabo baaraw ka sc ka ke foroba baaraw ye ; a kana fo ko goferenaman kelen de yc kow wajibya jama to kan. A k'u folola ka politikiton bee kumajogonya. O jaabi jumanw

de y'a to goferenaman ye naniya siri ka do fera depitebulon ka sarati kan tuguni. U y'o benkan min ke do farali la sarati kan, u bera o fana ke depitesigikalata kuraw bolodaliko la sanni samiye ka ban. Bubakari Alifa Ba labanna k'a jini depitew fe, u k'u fanga fera pogon kan, min b'a to u ka se ka fura jonjon soro jamana basigliko la.

Isa Danbele
Dokala Yusufu Jara

Foroba sigikaf politikiko kan : Mogo 3 sugandira ka baara nemogoya don u bolo

Sanni jamanakuntigi ka kuntilennaseben don Baba Ilaakibu Hayidara bolo, a y'a jira k'a jigi b'a ni Aminata Daramani Tarawele ani Usmani Isufi Mayiga kan, min b'a to foroba sigikaf ka se ka ke kiimeti waati ye, ani hakilila tataw pogon soro li ye.

Jamanakuntigi Ibarahim Bubakari Keyita ko a ka dannaya be mogo 3 ninnu kan. Ko Mali jigi b'u kan, wa Mali jigi dakun b'u kan. A yc nin kuma ninnu fo, k'a bera Baba Hakibu Hayidara, Aminata Daramani Tarawele ani Usmani Isufi Mayiga sigi ka ke foroba sigikaf nemogow ye politikiko kan, taratdon zuwenkalo tile 25 san 2019 jamanakuntigiso la Kuluba. Fangabulonw nemogow, minisiriw, politikitonw nemogow, ton minnu te politikiton ye olu nemogow, diinejemogow ni laadalajemogow, jamanaw lasigiden minnu be Mali kono, ka fera dipe tonba minnu bolofaraw be Mali kono, olu ka cidenw kan; nin bee tun be kene kan. Lajeba in kun tun ye jamanakuntigi ye mogo 3 minnu sugandi ka foroba sigikaf baaraw nemogoya don u bolo, olu sigili ye u ka baaraw damineni kama. Minisirinemogokoro Usmani Isufi Mayiga, sekoni dongo minisiri koro Aminata Daramani Tarawele ani jamana cefolaba Baba Hakibu Hayidara. Lasigiden Seki Sidi Jara min ye sigikafba in kolabenna ye minenko ni donniyako la, o bera nin mogo 3 dafa a kopew sabatili hukumu kono. Jamanakuntigi b'a dogn ko nin mogo 3 tena u ka baara manamanamine. Malidenw don, u hamie ye Maliko ye. U b'a dogn fana k'u ka baara keli a niema, o be se ka ke sababu ye ka demokasiko sinsin ka taa a fe jamana in kono. U bera u nesin ko caman ma, minnu dow yere be se ka ke sebesun monen mineni ye k'a yuguyugu. O dun ye faratilako ye; Sabula sebeden dow be se ka bin i yere kan. San bi saba ni ko demokarasifanga kono, bee b'a dogn ko dakun caman temena. An ka kan k'an yere kolosi, walasa an kana den n'a koliji seri pogon fe. O de la foroba sigikaf kono

na, mogo 3 ninnu ka kan ka ke jalatigela numanw ye. A wajibiyal en don korofo ka ke basigi ani bonya kono. U be cun k'u bere ben waati ma, min b'a to korofo ka se ka kuncetumana, ka laban ka jaabiw fesefese. Jamanaden bee dc sigilen don k'o jaabi minnu kono. Jamanakuntigi Ibarahim Bubakari Keyita ye hakililajigin ke, ko mekalo temenen in na, ale ye bataki ci politikiton bee nemogow, ton mipnu te politikitonw ye, olu nemogow, diinejemogow ani laadalakuntigow ma, u k'u fela jira foroba sigikaf in kan politikiko la, u sago don a ka kan ka lateeme cogo min na. O fela ninnu dc be dajira mogo 3 ninnu na, u k'u sin sin olu kan u ka baara kono na. O siratige la, mogo o mogo ye jaabili ke k'a hakilila jira, jamanakuntigi ye foli lase o bee ma. Halibi a b'a jini u fe, ni kene in sigira, u k'u da don korofo la nj fota were b'u fe ka faamuyali pogoya. Jamanakuntigi hakilila la, sekoni dongo min be Baba Hakibu Hayidara, Aminata Daramani Tarawele ani Usmani Isufi Mayiga la politiki kunda ani hadamadenya kunda, o bera se k'a to u k'u joyoro fa a jema foroba sigikaf in sabatili la. A ka se ka ke kiimeti waati ye, ani hakililaw pogon soro li kene ye. Geleya danteme. Foroba sigikaf senfe, geleya fen o fen ye mogo soro an ka jamana in kono, sira be bee bolo i k'i ta fo. I hakili a furakecogo min fana na, a nininen don i se k'o dajira. Jamankuntigi ko olu nemogow joyoro ye min ye, o dc ye sigikafba in ka se ka ke forobakenye, mogolawoloma kana k'a la, jaabi fen o fen mana bo a la o ka ke jama sago ye, a ka se ka ke politikiko ni fangabulonko yelema kuraw pogoyali sababu ye, ka kuntilenna jelen don politikiko koro jama sago la, bee haminanko ka se ka se a koro.

Jedone Jama
Dokala Yusufu Jara

Dugujukoronafolomafenw dönniya kalansoba do joli tufaden fölô dara Bamako

Kalansoba in joli kuntaala ye san 4 ye. A musaka be se sefawari miliyari 15,4 ma. Kalanden 300 bëna se ka sigiyoro soro a kono san 2022-2023 kalanta la.

Bamako Scnu pankurunjiginkene masurunna na, Afiriki togola kalansoba min bëna nesin dugujukoronafolomafenw dönniyaw ma, n'a tubabukan daje surun ye (EAMM) ye, a tufaden fölô dara minisirijemogoo Dogotoro Bubu Sisc fe nténendon zuwenkalo tile 24 san 2019. A baaraw kuntaala be son ka san 4 ta ; scfawari miliyari 15 ani miliyon 400 bëna don a dafe. Minisiri dow tun b'a kene kan; kerenerennnya la dugujukoronafolomafenko ni pctoroliko minisiri Madamu Lelesta Hawa Baba Ba. Kalansow be jo, ka karamogow ni kalandenw siyorow jo, ka kojepiniyoroj, n'o ye laboratuwariw ye, ka farikolopenajekeyoro do laben.

A kene mume ye taari 20 ye. Ni ko were ma baaraw scnnasiri, kalansoba in ka kan ka ban k'a dayele san 2022-2023 kalanta la. Kalanden 300 bëna sc ka sigiyoro soro a kono. Dugujukoronafolomafenw dönniya kalanw ani dugukolo yere cogoyaw dönniya kalanw bëna ke yen. Kalanbaakodese min be Afiriki la dugujukoronafolomafenw dönniyako la, a bëna sc ka ke sababu ye ka nogoya don o la, sanuw ni nege tow fagali iziniw ka sc ka jo jamana kono. Bamako komini 6nan meri Bubakari Keyita y'a jira a ka korsow kono, ko Mali de ye garijegé soro kalansoba in joyoro ka ben a ma, komini 6nan kono. A labanna ka dugawudon ke, ko Ala ka Malidew nafala bo kalansoba in na, k'a ke denmisew ka dönniyasoro soba ye. Mamadu Samake fana ye dugujukoronafolomafenko nedonbaa jana ye. Ale y'a ka nisondiya jira kosebe kalansoba in joli la Mali kono, hali n'a bëna Afiriki bee mako je. A ka fo la, dugujukoronafolomafenw dönbäa ka dogo Mali kono kosebe. Ako nin b'a to u ka sc ka mogoo faamuyalcn-baw soro u bolokoro. Nka a juman ye n'a jora, a ka sc ka labaara a jema. Dugujukoronafolomafenko ni pctoroliko minisiri Madamu Lelesta Hawa Baba Ba y'a jira, ko Mali dugukolo jukorla falen don nafolomafen caman na; nka u boli an makow jeni kama, o dönbäa ka dogo kosebe Mali cew ni muso kallannenwna. Wa u hake fana ka dogo tuguni dugujukoronafolomafenw nafa tilayorow la dije kono. Mali tun be hamie sen min na, o do tun ye nin joggonna kalansobaw ye. A bëna a to yelema juman ka sc ka don dugujukoronafolomafenw boli an'u bocogo la, jamana ka soro ka yiriwa, sigida n'a lamini lakancogo juman fana kono. Minisiri ko a bëna ke Afiriki donjoggonna sabatili kalansoba ye. Dogotoro Bubu Sisc kelen ko ka kalansoba in tufaden fölô da, a y'a jira ko nin ye hereba ye Mali bolo; Sabula iziniko te sc ka jiidi, ni izinu ka sen dilanta suguya ma soro ka caya. Dugujukoronafolomafenw joyoro ka bon Mali ka soro yiriwa-

li la ka sc hake min ma, o dogolen te mogoo la. Minisirijemogoo ko kalansoba in bëna mako ne Mali ye, n'a sera k'a jokun geleyaw furake. Olu te doweré

ye dugujukoronafolomafenw dönniyantanya ani u donbaliya ba la, yiriwali siratige la. Kalandenw be se a bo Afiriki tilebinyansfan, a körönyansfan an'a

woroduguyansfan fe, ka na kalansoba in na. Dabali bee tigelen don, min b'a to baaraw ka senateliya. Fen min ye Mali niyoro ye a musakako la, do dira o la kaban. Dugujukoronafolomafenw dönniya kalansoba joli tufaden fölô dalikene kan, komajagannaw ye nogolennin do bo daragi sanubocogo kan an ka baw kono. U y'a nafa dogoya fo, a kololo jugu baji ni jikönösenw kan ani sigidalamögow kan, u y'o jira jama na.

Isa Danbele
Dokala Yusufu Jara

Kabasene ye dunkafa sabatili baara nafamaba ye Mali bolo

Ka da kaba hake soro caya kan foro la, ani wariba min be soro kaba la, senekelaw be damakasili la u senekelawen tow ma, kaba be son yoro o yoro la jamana kono, u k'u jesin kabasene ma.

Abe san caman bo sa, kaba be sene kosebe Mali kono. Sumanw na kaba be jate suman bumaba ye. Nasaba fana b'a bulu la bagandumuniko la. Joyoro jumen be di kaba ma jamana kono, i n'a fo Mali, o min be wulikajo la san kalo 12, dunkafa sabatili seerew la? Kabasene geleyaw ka teliñ ka ke jumenw ye? A jirala ko kaba buruju bora Endujamana na. Bamako boda la Kanajigila, an ye Umaru Jalo soro yen a b'a ka kabasoro meterekene 20 kono k'a laben. Ale ye Lajineka ye; nka a sigilen don Mali kono. Sanji fölô minnu nana a tun be baara la o lahöroma kono. A be k'a ka kenenin sinsan ni jirikenesinsan ye, walasa k'a tanga dugu dasébagaw mantoora ma. Kabasene kunnafoni, ka kan ka jensen Mali fan bee fe; nin baara in b'o hukumu kono. A nafa do ye do farali ye kaba hake soro kan. Sumanw hake jatemineni cakeda min tubabukan daje surun ye Oma (OMA) ye, o kunnafonidila ye Isa Kone ye. Ale ka fo la, san 1994-1995 panpaji kono, kaba soro kera toni 322.493 ye. San 2018-2019 kanpaji na, a soro sora toni 3.994.493 ma. O y'a soro yelennen ye ni 1.193% ye. Nin soro ba in kabako la, a sababu juman do ye goferenaman ka deme ye ka jensen kabasene ma. A be kabasi juman ni angere ni senekeminew bila kabasenew ka bolo kan. O walcy in daminena kabini san 2008-2009 sene kanpaji na. A sababu juman do fana ye kaba jinibaa cayali ye Mali kono an'a kókan; i n'a fo sisemaralaw ni kaba bayelemabaaw. Kaba balala ka sangaba soro San 1994-1995 kanpaji kono, scfawari miliyari 8 soro kabasene na. San 2018-2019 sene kanpaji na, miliyari 399 soro a la. Kaba balala k'o sangaba min soro, halibi Mali ma se ka kabasene nafa bo a jema fölô; kasoro kaba jinibaa b'a la ka sebekoro caya Mali kono an'a kókan. Mamadu Dukure ye Mali kabasenew ka ton sekercteri zentrali ye. Ale ka fo la, kaba ye senefen ye, min be sc ka ke

kan ye. Ale y'a jira, ko Yeliman ni jorón serekiliw kono, mogow be kaba sene falaw kono bada la. Ni ji be ka jigin, u be kaba dan k'a no mine. O tilemasené na, k'olu be se ka kabasoro taari 200 soro san kono. Hali ni sanji were ma na samiyé to kono, o te fosi tije olu ye u be kababa soro. Kaba dannen tile 60, a be se tigeli ma Yeliman ni jorón serekiliw kono u ka dankannasorow la. A soro b'a ta toni 4 na ka sc 5 ma taari la; wa u te angere don forow la. U dan ye ka farasinnogow k'u la. Kono ka jugu jow ma ka teme kabaw kan. Ka da a kan kabadenw lakan don dönen u forogow la. O de koson an be kaba jate dunkafa sabtilan ye. A tijeta ka dogo foro kono. Kaba be ne kosebe Yeliman ni jorón serekiliw kono; nka i b'i jilaja ka walcy döw matarafa sanni i k'a dan. U be dugukolo gosi n'a sumannenba don, ka soro ka cencen k'a kan ka danni ke. A ka ca a la mogoo fila-fila dc be kaba dan. Kelen be cencen ton-ton, to kelen be kabakisew dan o tonw na. N'i ma cencen ton ka kaba dan o kan, sumaya fanga b'i ka kabajuw faga. O hukumu kono, Yeliman ni jorón serekili mogow b'a jini goferenaman fe, a k'olu deme u ka senekedugukolow labenni na dankan na, kabasene netaa sabaili kama. O sira do ye baraziw joli ye. N'o kera mogow sago bëna ye jiko kecogo la. I be se ka ji bere ben i ka foro kono. Yeliman ni jorón serekiliw te kaba tijefenjenama dö, i n'a fo Sikaso maralamögow. O senjenama ninnu te se ka balo sakelikungo kono. Fen min degun b'u kan kosebe, o ye bagan yermabilaw ye. Olu dc be mogoo caman ka foro tije. Wa geleya fana t'u kan kaba soro soro ka bon. Kaba toni miliyon 3,5 be soro san kono. Kabasi juman be se ka toni 5 fo 9 di taari la. A be se toni 12 yere ma tuma döw la ani yoro döw la. O de la a ka ni kabasene kunnafoni ka sebekoro jensen jamana kono. Amadu Fofana ye Yeliman ni senekeso nemogó dan-

Kalifa Jakite
Dokala Yusufu Jara

Kan bë se kamaayasorowale San 2019 sunkalo soscoli cayara bëe jenabo

Kibaru sebenbagaw, Kibaru kalanbagaw, Kibaru jensenbagaw, k'aw fo a' ka cesiri la.

N'i y'a ye c be Kibaru lament, do de y'a jensen. N'i y'a ye dō y'a jensen, do de y'a seben. Nin jama-kulu kelen o kelen fari mana faga, o ye Kibaruko bannen yc. Mogo o mogo be sebennikala ta Kibaru tøgø la, aw ni ce fasodenjumaya la. A tun ka di ne ye k'aw ta a' kelen-kelen tøgø ma ; nka hakili ye jøn ye ; n'i jinenet do kɔ, a dabora min kama a te k'o ye. Bamanakan min be anw bolo, n'o ye gari ni miseli yc, ka anw kala jøngon na, n'o ye anw ta ye, a' t'a to anw k'o mine n'an bolo fila ye wa ? Anw be tubabukan min fo, ni ne ma fili, o tubabukan in kɔ ; kan naani be Faransi. An be don min na, o kan dōw be fo Faransi yoro dōw la halibi. O kanw ye jumen ni jumen yc ? Bereton, Kerewoli, Filaman, ani Patuwa. Munna anw t'an jesin an ka bamanankan ma, k'o ke an ka baarakeminan ye ? An k'a laje Faransi ni jamana minnu be danbo, i na fo, Alimapi, o ka kan ye u ka baarakeminan ye. Esipapi ka kan bëe a dan na. Olu be ko bëe ke n'o ye. Suwisi ka kan ye u ka jamana basigi. Angileteri kerebete. Itali be ko bëe ke n'a ka kan ye. Olandi ka kan ye sanu ye a bolo. Faransi ni Mali ce dancekuma te se ka fo ; sabula Bamaka ni Pari ce ye kilometere ba woɔɔ (6.000) ye.

Tubabukan dc file nin ye ka anw dun. Dønnikelaw ko, jamana si te yiriwa a ka kan kɔ. A ko ferekengo ka jugu anw fe. Kabako dc bëna bɔ a kɔnɔ. O ye mun ye ? Nansara, Tubabu nansara, a meen o meen, olu de bëna anw degc bamanankan na. N'i be tigeli ke ni wali jcle ye, ko fila be yen, i b'i janto o la. A Følo : jlel da kana tijne i bolo. A filan : jlel kun kana ci i bolo. Tubabukan ye siranjefen ye anw bolo. Ne be dan yen. An ka hakili bila walew nefe, walasa an ka sira juman ta. Mogo o mogo b'a sendon Kibaruko la, ne ka foli b'i ye.

Modesi Balo ka bɔ Kucala
Zuwenkalo tile 26 san 2019

Mogo dōw ye sun don kari, dōw y'a don ntenen. Seli fana kera ten. Ni soscoli donna sunkaloko la, wajibi la seli ta bë ke teme an k'a waa ye. Mogo dōw sclila ntenen, dōw sclila tarata, dōw yere sclila araba. O bëe kera jamana kelen kɔnɔ. Bonya ni kelenya ani kotojøgontala be minni ? Anw faamuyalikebaliw ka jate la, kabini ton sigira kaloko la, lafiya ma soro silamediine taabolow la. A b'i n'a fo silamediine kalanbaa cayalen dc ye fønjøgonko fanga bonya anw fe yan. A bë benbaliya kofø diinejemøgøw ni jøgon ce. Fo mogo k'a faamuya, ko diine ni an ka dijepini politiki te kelen ye. Diineko ye Alako ye, mogo b'o sira taama a nema jødon jesigili kama. Fen min y'an ka dijepi politiki ye, o nafa be jini dijepi in kɔnɔ yan. Lahara niyɔrɔ ma kerkenken o la. O kecogo bëe dama ka kan a sira taamabaaw la ; sango u sago ka soro dijepi na døron. Ne b'a jini jamana jømøgøw fe, k'a jini diinejemøgøw fe, u k'u hakili to, ko bi bë, sini fana bë. An makø fosi t'u ka sorotaw an'u joyørow la. N'u tenu se ka laben sabati diineko la, u k'an faamuyakelbaliw to an cogo kɔnɔ la. Fiyen k'a suuru kɔlɔn kɔnɔ a yere ma, o ka fisla k'a to a bereminenet kɔ, ka taa a suuru a kɔnɔ. N'a binna kɔlɔn kɔnɔ a yere ma, o ye jøntanya no ye ; nka ni bereminenet y'a suuru a kɔnɔ, o ye

janfa ye. An d'un b'a men o kalanbaa kelenw dala, ko niyɔrɔ fosi te jansfanci la ni jahanama te. An b'a don o la, ko mogo dōw jennen don n'u yere ka jahanamakɔnɔdon ye. Ne bolo, fosi t'an bali ka ben kan kelen kan sunkaloko la. Silame ka ca Mali kɔnɔ ; diine yere ko ben ni kelenya. Ni fønjøgonko fanga ma nɔgɔya silamediine kɔnɔ, an yere dama te da jøgon na, an kerefjamanaw te da an na bilen. An k'an hakili to o yɔrɔ la. A ka di ne ye nin jøgønna fønjøgonko jugu kana Malidenw soro tuguni. A b'an kunmasuuli silame tɔw cela. Ni sunkalo jøra, politikkiko kana k'a la. A ka ke diineko ye. Ne be dugawu ke, Ala ka Mali silameya taa je, ka here ke Malidenw ye. An ka yaafa jini jøgon fe, ka yaafa jøgon ma duw kɔnɔ, baarakøyørøw la. O temenen kɔfø an ka Mali sørðasiw fo. Ka dugawu ke Ala k'u se juguw la.

Faraban Balo ka bɔ Fuladugu-Kötuba, Kita mara la

Dijepi bëe sigilen be jate kan ; an ka jate don ba la

lasiri folo, lasiri cemance ani lasiri laban, o kalo 3 bee b'a soro tilema yere-yere ma damine folo. A be fo lasiri folo kalo dë ma ko "jigginsoda". Fen kenew seli be damine o la ka don lasiri cemance kɔnɔ. A be fo lasiri laban ma, ko « bokungoda ». O ye foro kuraw jiritige waati ye. Kalo min be da lasiri laban kan, o ye dønbø makɔnɔ ye. Samiye kura nesigibaaraw tun be damine o la. Mogo tun be kalacew ke. Samiye yere tun be don Dønbakalo la. Bugunin, Ganadugu, Sikaso ani Kucala maraw bee tun be samiye soro waati kelen na. Sumansi minnu tun be soro senekelaw bolo, olu tun ka suma kosebe. Sabula keninge danni n'a tigeli ce tun be kalo 7 bo ; kaba tun ye kalo 4 ye, tiga tun ye kalo 5 ye, fini tun ye kalo 3 ye. Fini teliya kama, o tun be kɔnɔ ka sene samiyesanji binni je, ka kongo kunben. Sisunw ni nersunw tun be nuguli damine ka fecre lasiri cemance la. Zaban be nugu ka fecre dønbakalo la. Baninkɔnɔw be na ka pagaw da ka fanw da o kalo kelen in kɔnɔ. Dønbakalo nɔkanda, baninkɔnɔfanw be tɔrɔ. O b'a soro suma dannen folow falenna fo k'u buluw kɔrɔta. Kalo min fana be da o kan, a be fo o ma Wari. O b'a soro danni b'a tannifilafili la. Nin waatiw y'a soro sanji be na kosebe a nema. Sumanladon

tun be damine ni keningetigew ye, k'a laban ni sajotigew ye. Sumaladon caman tun b'a soro jønminekalo temena, ka don lasiri folo kɔnɔ, ka lasiri cemance ban, fo ka don lasiri laban kɔnɔ. Munye nin jatew tunun an na? Ban-nyeret la de y'o ke. An banna an yere la, ka tugu nansara kɔ ko bëe la. An n'olu te gun kelen kan, wa an ka ko bëe cogoya te kelen ye.

An tugura nansaraw kɔ u ka sanjatc la; o dc y'an ka jate bëe tunun an na. Hali an be koba kerkenkenen minnu ke san kɔnɔ, n'o ye furuw ni laadalako werew ye, an b'o bëe døgøda ka ben nansarakalo jatew ma. Kabini yen, anw ye tununni damine.

Yaya Mariko ka bɔ Senu
Medini Wereda la Bamako

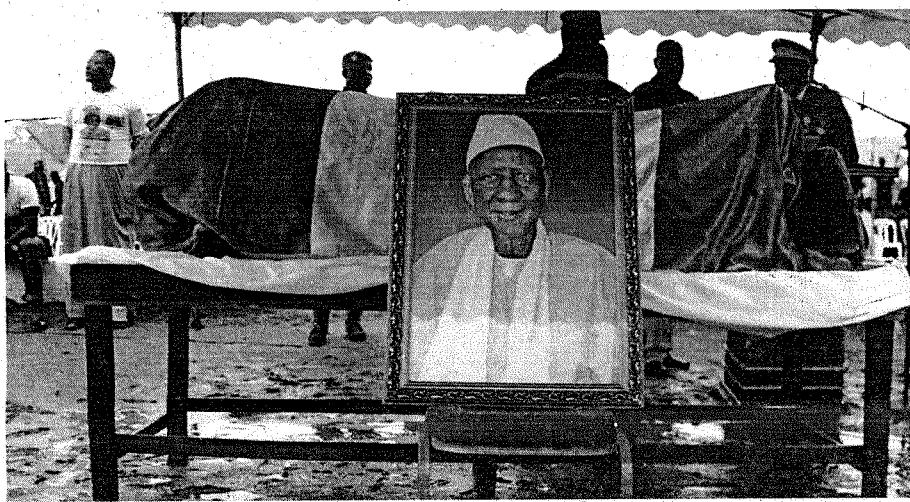
Samiye ma don joona anw fe jinan

Soninkepi n'a lamini, fo ka taa se Kati mara fan caman ma, samiye ma sin ka don ka je zuwenkalo la. San 2018 samiye donna mèkalo tile 28. O benna sanji milimetere 110 soro ma anw fe Soninkepi. Nka san 2019 in samiye donna anw fe ni sanji milimetere 30 ye. O sanji nana mèkalo tile 16. Ne b'a jini Mali senejemøgøw fe, u ka dabali tige senekelaw kalanni na fejenamasagapøsoninw ani binfagalaw labaaracogo juman na, ani ka se ka juru jinicogo juman døn waribonw na, n'o ye bankiw ye. N'o te ni senekela ka sebenjenabo kope bëe tora mogo kalannenbaw magenni ma sanga ni waati bëe la, u te anw ta masoro tuma bëe la, wa an ka ko caman b'a kecogo juman je. Baarakeminan ni su-

mansi nafamaw fana ka bila an ka bolo kan a tuma na, walasa k'an ka soro jiidi, dunkafa ka se ka sabati senekela caman bolo ani jamana kɔnɔ. Mekalo temenen in na, anw ye sanji milimetere 76 soro ; zuwenkalo la an ye milimetere 105 soro. O temenen kɔfø Jago komini dugu min be wele Segentanbugu ani Kanbila komini dugu min be wele Nkorokoji, fønjøgonko tun b'olu ce, o tun be san keme surunya. O fønjøgonko sera ka ban jinan k'a sababu ke Janegebugu karamøgø ke ka wulikajøw ye. A ye fønjøgonko in ban u ce, ka ben ni kelen don dugu fila ninnu ce a no na. O walcyia in diyara sigidalamogø bëe ye.

Alu Jenfa Jara animatore don Soninkcji, Kati mara la

Koloneli Yusufu Tarawele tora sirabakankasaara la Segu ni Bila ce : Ale de ye Kibaru sigi senkan

Politikiton min be wele tubabukan daje surun na UFDP, o nemogoba tun ye Koloneli Yusufu Tarawele ye. A y'o ton in sigi senkan sbeesfanga sorolen k'o san 1992. Kabini a saya kunnafoni cunna, a kera i n'a fo a dombaaw naalo tara. Bee dabali banna. A tora sirabakankasaara la Segu ni Bila ce Tunna dugu masurunna na taratasu k'a duguje araba la. A taato tun don u ka dugu Sankemona. O ye San sanyelema laadala-koba do ye. A fana tun y'a bolono bila politikimogow ce benkanseben na minisirijemogoo Dögötörö Bubu

Sise ka goferenaman sigiliko la, a ka politikiton tøgø la. Sørødasijekulu min tun be wele tubabukan daje surun na Scyemu eli eni (CMLN) n'a nemogoba tun ye jamanakuntigi koro Musa Tarawele ye, Modibo Keyita ka fanga dasirili kama san 1968 nowanburukalo tile 19, Koloneli Yusufu Tarawele kera o mogoo kolo gelenw do ye. U sørødasi ce 14 tun don. Ale de ye mogoo folow do ye, minnu ye sørødasi su ka don politiki la. A ye Musa Tarawele deme k'o ka fanga sebekoro sinsin, ni Cekoro Bagayoko, Kisiman Dukara, ani Karimu Danbele mineni ye san 1978,

ko siga tun kelen b'olu la fangadafiriko la. Musa Tarawele dannabaa kerenkerennen tun don. A sen yera o ka ko bee la. Yusufu Tarawele banger San san 1935 okutburukalo tile 2. A tun furulen don den 9 b'a bolo. A taara a ka sørødasiya sansekalanw ke Faransi. Tuma min na Mali y'a ka yemahoronya ta, u ye Mali sørødasiko sigi senkan san 1961. Sørødasi minnu y'u foosi u yere ma ka bo Faransi sørødasiya la ka na Maliko kama, olu do don. Koloneli Yusufu Tarawele kera kunnafoniko minisiri ye; a kera kalanko minisiri fana ye. Tuma min na a be kunnafoniko minisiriya la, ale de ye Kibaru sigi senkan san 1972 maisikalo tile 10. O koson o don in ye Kibaru sanyelemasli ye san o san Maii kono. Kibaru Bugusiyé jøbaa don ni dije kalanko ni sekoo ni dønko Inesiko (UNESCO) ka deme ye. Kibaru ye Mali kunnafoniko ni lagamuni cakeda AMAPU bologara ye. A kunnafonisebenw be bo kan saba la: Bamanankan, Fulakan ani Marakakan. San 1978 Koloneli Yusufu sugandira ka ke kalanko ni jinini minisiri ye. A ye joyore caman werew fa Mali kono ani Mali tøgø la. Jatemine na, Cekoro Bagayoko, Karimu Danbele, Kisi-

man Dukara ani Sarali Sanba Sisoko minnen kofe, Koloneli Yusufu Tarawele kera jamana kunkolo filan ye ka fara Musa Tarawele kan. Nka tuma min na lakolidenw ye gerewu damine, Musa Tarawele n'a jøgøgon ce fana ye geleyali damine. Sabula u hakilila ma ke kelof ye lakolidenw kunko furakecogo la. Siga kera a la k'a be ka da lakolidenw kókan. A be fo bamanankan na, ko « jejugulaban ye jøgøn coron ye »; kasoro a be fo fana ko « jeko juman diya o diya, farako juman jøgønnat'a la ». Yusufu Tarawele ni Musa Tarawele ma sc ka ben bilen. San 1981, Yusufu Tarawele ye walanseme ka bo kalanko minisiriya la, ani ka bo politikiton UDPM fana na. A ye jamana bila ka taa a yere kalifa Burukina Faso. A koseginnen Mubabin kofe, a y'a ka politikiton sigi senkan, k'a kanbo depiteya nøfe San serekili tøgø la k'o soro kalata sensé. k'a damine san 1992 la ka sc 1997 ma Alifa Umaru Konare ka fanga san duuru folo kónona na. Koloneli Yusufu Tarawele, Ala ka hine i la, k'i dayoro neema. Malidenw na meen k'i kókasi.

Yusufu Dunbiya
Dokala Yusufu Jara

Senekela caman nisondiyalen te ni goferenaman ka angere dicogo ye

Dow ko a sørøli man nøgo, dow ko a hake te labøli ke, k'a sørølisebenko fana ma penabo, ko angere ladonbaa caman fana te u ka baara ke a nema.

Sene kesen nafa ye caman farali ye suman sørøta hake kan. O dc la goferenaman be wulikajo la kabni san 2008-2009 kanpani na, ka angerew jini ka bila senekelaw ka bolo kan. Sumansiw fana b'a la; i n'a fo kabasi, malosi, alikaamasi, keningesi, sajosi ani kórisi. Goferenaman be demewari di, o 50% be taa senekeminenko dafe; i n'a fo tarakiteri, motokiliteri, malowørømansinw ani malogosimansinw, ka fara motoponpew kan; n'o ye jisamamansinw ye. An be don min na, geleyaba be senekelaw kan goferenaman ka nin here ninnu lasørøli la. Senekejekulu dow ko a fora k'u sørøti kunnafoni min be ci mogow ma u ka telefoniw fe, k'o faamuyaliba te senekela bee la. U ko fana ko goferenaman be senekemansin minnu di, k'olu songo be yelen sanni k'u se senekelaw ma. Kerenkerennenya la, motokiliteri, saridabaw ani malowørømansinw. U ko senekela dow t'u ka tarakiteri jinin sørø a tuma na, k'a soro geleya t'u n'u ka banki ce. Fen min ye Baginda senekejekulu ye, o y'a jira ko geleya b'ale kan goferenaman ka senekeminew sørøli la, wa a be angere hake min fana sørø o t'a ka hake jinin bø. Jekulu in skerteri zenerali Seyidu Kulumali ko a be sijné caman bo, olu ka banki b'u ka jurupinisèben lasgin. A ko o dow b'a soro u desera ka juru kóra sara k'a sababu ke geleya ye. Fen min ye goferenaman ka fen ditaw ye, i n'a fo angerew, sumansiw, senekemansinw, senekejekulu

dow ko goferenaman ka dabali tigelenw n'u ta bee, k'a ko te ka ke jelenya la; k'a kecogo jelen te folo. Hali fen min ye kunnafoni cili ye telefoniw fe, senekela caman t'o nedøf halibi. Ka da nin geleya kofølenw kan, senekelaw b'a jini goferenaman fe, nin kanpani in na a ka caman fara a ka angere ni sumansiw ni senekeminen ditaw hake kan, ani k'u bila senekejekuluw ka bolo kan a tuma na, geleya te minnu n'u ka banki ce. Sibi senekejekulu mogoo do ye Abudulayi Kone ye. Ale y'a jira ko goferenaman ka sumansi ni tarakiteri dita caman sørøli ka gelen olu bolo. A ko Sibi komini mume kono senekela kelen døron dc ye tarakiteri sørø. Mogoo tøw dc be k'a luwanze o fe k'u ka baaraw ke. Ko jelenya te baara kono. Dømedonjekulu min be wcl Afiriki mogow hakililaw faralen jøgon kan juruko ni yiriwaliko kama, n'a tubabukan daje surun ye Seyademali (CAD-Mali) ye, o ka baaraboloden nemogoo ye Nuhun Konate ye. Ale y'a jira ko tipe yere la geleyaba be goferenaman ka fen ditaw sørøliko la. A ko u be mogoo minnu ka bolo kan, o caman te k'a ke a kecogo la. U jinibaaw ka kan ka lötømo cogo min na, o te ka ke a nekan; hali i bolo dali i ka fen jinin kan a tuma na, o y'a damanageleya ye. Nuhun ka fola, goferenaman be sugu di mogow ma cogo min na, o dow fana te cogoya juman ye; a jelenya ka døgo. Sarati dow koføra n'olu dafara senekela min na, o ka kan ka goferenaman ka fen dita ninnu

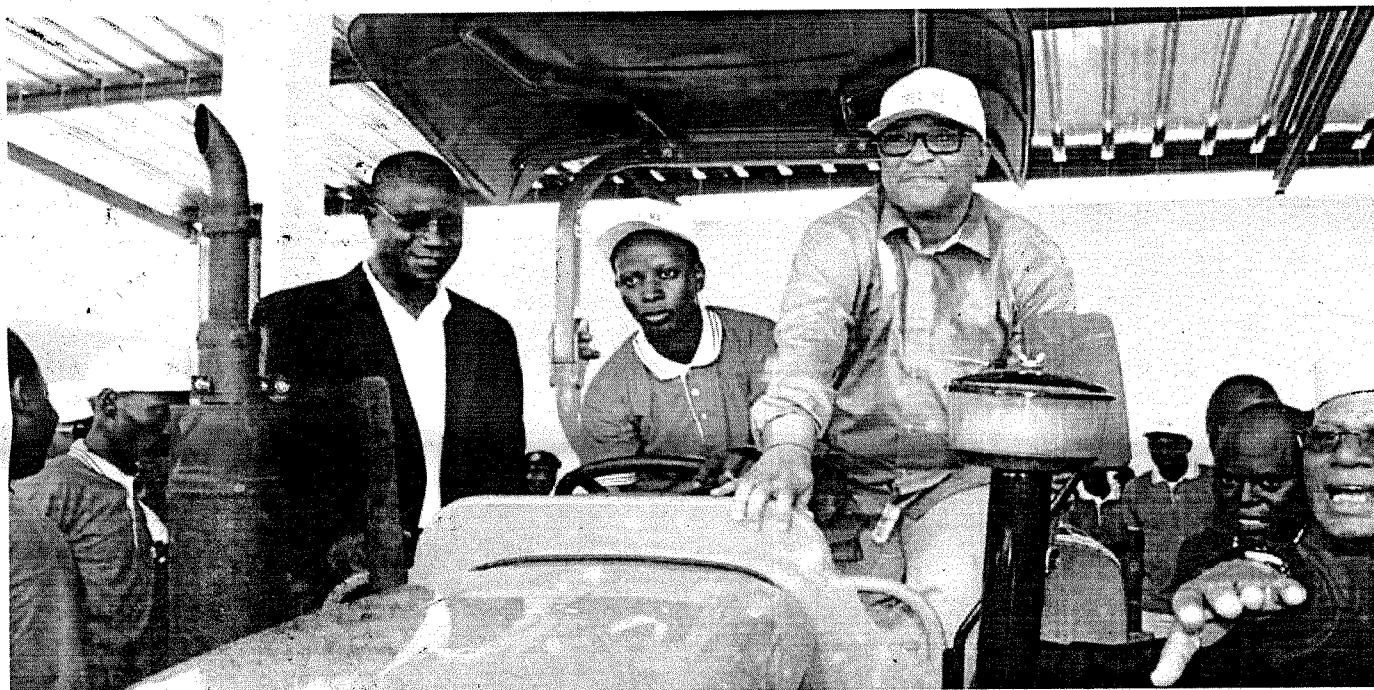
liyari 10 nesinnen be Senüdeté ma koorisene kama. Miliyon 500 bennan sanjikaraba dafe. Miliyon 100 be don kabasiko dafe. Fen min ye goferenaman ka fen ditaw sørøliko ye senekelaw fe, Umaru Mayiga ka fo la, o sirilen be senekela yee hakilila la. Goferenaman k'a ka fen ditaw nesinnen be senefsen suguya minnu seneni ma, ni min t'o kebaa ye, o sen t'a la. Hali n'i y'a kebaa ye, a ka soro i be senekejekulu lakodønnen do la, baarakejøgonya be min ni Mali senekeso do ce.

N'i te senekejekulu la, hali n'i kelen fanga ka bon, a ka soro barakejøgonya b'i ni Mali senekeso do ce. Kunnafoni be ci a tigi ma a ka telefon fe, k'a ka fenw sørøyøro dantige a ye. Mali seneko nemogøba ka fo la, ale hakili la jelenya ma teme nin jøscogo kan. A ko nin cogoya in be jama tonni bali mangasadaw la, ka sonnyani bali ani geleya werew. San 2018 kónona na, goferenaman ye nin feere kofølen ninnu sifileli ke Bila, jønon, Yanfolila ani Kucala serekili kono. Temé bëna ke n'a ye San ni Barawili serekili fana kono jinan kanpani na. O siratige la, seneko nemogøba b'a jini senekelaw fe, u k'u timinandiya ka kunnafonidi kecogo nejini u ka telefon na, min b'a to u ka se ka wasa soro a ko la. Sabula dije waribonba min ye bankimanjali ye, o dc ye feere in wajibiya Mali kan u ni jøgøn ce baarakejøgonya la.

Mariyamu F. Jabate
Dokala Yusufu Jara

Ofisidinizeri ka san 2019-2020 sene kanpaji damineni dabaje fôlo kera Nbewani

Senekelaw y'o kene in belen, k'a nini sene minisiri fe, k'u ka do fara Ofisidinizeri ka ninifew kan.

Sene minisiri Mulayi Ahamed Bubakari donna tarakiteri kono Congoba foro do la, ka laburuye ke taratodon zuluyekalo tile 9 san 2019 Nbewani senekeyorow do la. O kera Ofisidinizeri ka san 2019-2020 sene kanpaji damineni dabaje fôlo kelen ye. Sekerteri min be sene minisiri kerefe, ka nesin yorolaben ni baarakeminenko ma n'o ye Adama Sangare ye, Ofisidinizeri nemogoba Mamadu Npare Kulubali, Mali senekeso nemogoba Bakari Togola, olu tun b'a kene kan. A be nini ka ke laada ye; san o san Ofisidinizeri ka sene damineni dabaje fôlo keli la, sene minisiri ni Ofisidinizeri nemogoba b'u da don san temenen kunnafoniw na k'o da jama tulo kan. Kanpaji kura kunnafoniw fana, u da be se o labencogo ma. Mamadu Npare Kulubali ka fo la, san 2019-2020 sene kanpaji damneni benna ni goferenaman, Ofisidinizeri ani senekelaw ce benkansében bolonobilali ye san 5 kuntaala kama, k'a damine san 2019 na ka sc 2023 ma. U be sarati minnu ta u ni nogon ce, olu waleycogo numan b'a to Ofisidinizeri ka sc k'a ka lajiniw sabati a neima dunkasa sôrliko la, ani faantanya keleliko la, ni sôr yiriwali ye. Goronaman ni Ofisidinizeri ani senekelaw ce benkan sababuya la, Ofisidinizeri jigi tun be malokaama toni 873.774 sôrli kan san 2019-2020 sene kanpajina; nka a nemogoba k'o sôrli be son ka geleya, k'a sababu ke fen minnu tun ka kan ka di Ofisidinizeri ma, goferenaman ye do bo o hake la. A ko hali u jigi tun be kaba toni 11.225 min sôrli kan, k'o b'o cogo la. Nakolasen toni 321.930 ka kan ka sôr ani fen seneta kura minnu donna Ofisidinizeri kono, o

toni 83.601. Mamadu Npare Kulubali ka fo la, nin lajini ninnu sabatili be bo forow labencogo la, ani sene kesew sôrwaati numan na senekelaw fe. N'o ye goferenaman be senekelaw deme ni fen minnu ye. Kene in kan, Ofisidinizeri nemogoba ye kanpaji temenen san 2018-2019 dantigeli ke. A ko wasa sôrli o la, nka k'o ma taa geleya do k. Kele ye basigibaliya min don jamana kono, o koson cikelakolidenw ma se ka forow kolosi a neima. Tilemasemalo be ci waati min fana na, jidese ye malow sôr. Senekelaw ma se k'u ka angere ninicew sôr a tuma na. Senekelaw ma se fana ka baaraw kewaati labato k'a sababu ke baarakebole dese ye u bolo, ka fara baarakeminendesse

kan. Senekela do yere ka dasagonwalew jibolisiraw kan, o bee kera geleyaw ye kanpaji temenen na Ofisidinizeri kono. O geleyaw n'u ta bee, malokaama toni 819.897 sôrli; kasôr san 2017-2018 sene kanpaji na, malokaama toni 751.910 de sôrli. O b'a jira ko 9,40% farala o sôr in kan. Nakolasen toni 360.440 sôrli. O 83,65% ye jaba misennin dama ye. Senefen suguya kura minnu donna Ofisidinizeri kono, o toni 25.000 sôrli. O 35% ye kaba ye; Sabula kaba benna toni 8.852 ma. Fen min ye nin kanpaji kura in sôrko ye, mogo bee da benna a ma, ko goferenaman keli ka do bo a ka fen dita hake la Ofisidinizeri kono, k'o bena son ka ke sababu ye olu ka dese u

ka sôr hake bisigiyalnw ma. Walasa o kana ke, senekelaw b'a jini goferenaman fe, hali n'a be do bo u la, a kana jigin u ka jinita 50% jukoro. Senekelaw ka ciden Abudulayi Dawo ka fo la, goferenaman ye angere toni 6.600 min di Ofisidinizeri ma, k'o tena se k'olu mako ne. A k'a ma ne, olu yere ye jenawolomani k'o tilacogo la u ni nogon ce. Wa ko o angeredesse be son k'olu dese u ka sôr hake bisigiyalnw ma jinan.

Sene minisiri y'a jira ko jinan kanpaji lapiniw dantigera ka kene ni jamanakuntigi haminankow ye. N'o ye ka suman caman sôr jamana ka baloko kama, sene ka ke nafolosorobaara ye, k'a ke denmisenw ka baarasoro sababu ye. O temenen kofe, minisiri Mulayi Ahamed Bubakari ko a ye senekelaw ka kumaw men, wa a n'u lasc u lacyoro la. Ka da a kan jamanakuntigi ni minisirijemogô fila bee haminankoba ye sene yriwali ye. Jamana hami ye suman toni miliyon 11 sôrli ye jinan sene kanpaji kono. O te taa bee ka cesiri ko. Goferenaman bera dabali bee tige, walasa o lajini in ka se ka sabati. Kanpaji dabaje fôlo keli baaraw kuncera ni ladiyalisenw dili ye senekela jianaw ma. Baarakeminew fana dira sene demeni cakeda sigilen kuraw ma. O kofe foro taari 500 min labenna PAPAMU fe, u taara u ne da o kan.

Mariamu A. Tarawele
Dokala Yusufu Jara

Segu Ofisiri senekelaw sago y'u ka forow labenko numan ye

Sene minisiri kerefe sekretteri ka nesin forolaben ni baarakeminenko ma n'o ye Adama Sangare ye, arabadon zuluyekalo tile 10 san 2019, o ye Famana malofow yaala. Famana ye Tamanin komini dugu do ye, Barawili serkili kono Segu mara la. O maloforo in be Segu Ofisiri ka senekemara kono. Adama Sangare n'a ka baarakejekulu mogo do, ka fara Segu Ofisiri nemogow kan, a n'olu tun be nin foroyaala in na. Foroyaalala ninnu kelen ko ka jilatonyoroba laje, u ni senekelaw ye laje ke, sanni u k'u ka tile 3 taama kunce Segu mara kono. Senekelaw y'a jini minisiri sekretteri fe, Famana fala ka laben, ka jibondo kelen sigi ani ka nak do laben musow ye. Geleya kofolenw ye senekeminentanya, sene baaraw kewaati numan labatobaliya ani sanjidese senefenw na.

Jaabili la, minisiri sekretteri y'a jira ko fura min b'u ka geleya kofolenw na, o numan ye jidonsene ye. Ka forow laben walasa jiko ka bila u sagoya la. O be se ka ke sababu ye ka sôr yiriwa ani ka waatiyelema geleya caman kunben. Minisiri sekretteri Adama Sangare y'a jira, ko Famana fala labenni kofe, Joron ni Tamanin ani Farak baraziw be laben.

A y'a jira fana, ko jama na bera baara kura boloda baarakeminenko la. A ko min mana bo o la, o kunnafoni be se senekelaw ma. Fen min ye do bo angere hake la jinan, Adama Sangare k'o la, ko se min tun be goferenaman ye a y'o de ke. A ko mogow ka senefew ka kan ka lakana, k'u tanga ji walima ja mantoo ma. I n'a fo kasaara min ye Tamanin senekeyorô sôr san 2017-2018 sene kanpaji kono na, k'o nogonna were

kunben. O de la fanga hami ye foro taari 70.000 labenni ye jidonsene kecogo numan hukumu kono. O fana te ne jatemineba ko a kecogo numan na. Foro taari 1.350 labenni musaka yere sôrli kaban Famana foro labenta mume na. Ni forow labenna ka jidonsenko bila sira numan kan, o nasa bera ke jumen ye? Segu Ofisiri nemogoba Salifu Sangare y'a jira, k'o ye waatiyelema geleyaw kumbenni feere do ye; wa a be senekela ka sôr yiriwa. Sabula a b'a to senekela ka se k'a jigi da malo toni 6 sôrli kan a ka foro taari 1 na. Segu Ofisiri yere jigi be malo toni 106.979 sôrli kan a ka san 2019-2020 sene kanpaji na, a ka maloforo taari 35.070 kan. Fen min ye suman suguya tow ye, a jigi b'olu toni 86.837 sôrli kan.

M.A.T
D.Y.J

Sankemón ye San dugu laada köröba ye

San o san Sanka caman be kilometere 427 boli Bamako ni San ce ka taa sankemón na. Alamisadon zuwenkalo tile 20 tun ye sankemón ye. O kera a tako 619nan ye. Laadalako caman b'a fe ka dabila San k'a to to sankemón ye folo. Ni sankemón dögödara, kabini i mana don San dugu da fe, i b'a dən yorow labencogo la ko ko duman be dugumögöw bolo. Jama be bolonw fa; dunan ni dugulen, mototigi ni sennamögö, ka fara negesotigi ni mobilitigi kan, u be jini ka jögon foroki. Hakililajigin na, Koloneli Yusufu Tarawele min tun ye Sanka ye, o fatura sirabakankasaara do senfe jinan, a taato sankemón na. O de koson jinan, sankemón bora a dögö körö, fo ka Yusufu Tarawele jamaja wulikajö kunce. Dögökun kelen, don dalen folo kofe, sankemón kera. San ni Bamako ce be lere 6 boli bo móbili la. Nka ka taa sankemón na, o b'a kun bo. Ni dese te, Sanka walima San dasemögö si t'a fe laadalako in ka fə a kə san kono. Sankemón don na, dugu be mine k'a kalaya bolifenmankan ni mögömankan fe. O b'a soro jama be ka dankan magen. U ka monnikesfini ni monnikeminew b'u bolo. Sankemón be ke samiyedonda fe. A damana sciba don dugumögöw bolo. A don na, i t'i miiri jegeba suguya minnu na, o caman be mine. **Sinali Saja Tarawele** ye San dugulenw də ye; nin don in na dugutgi ka ciden tun don. A y'a jira ko sankemón ye laada köröba ye San. A damineni ni San dugu sigili be tali ke jögon na. Dönniyaw dili kömögöw ma San o san sankemón be dögöda ka ben zuwenkalo alamisa filanan ma. O be ben farasinsanjate kalo 7nan ma. Sanke ye kə togo ye. A monni de be wele sankemón. Laadalafen kerenerenba saba be dugu fe, u be se olu la a don na; n'o ye Santoro, Karantela, an Sanke ye. Toro ye jirisun ye, Karantela ye kələnba ye, Sanke ye kə ye. jenajeba be ke dugumögöw fe. Sankaw be nin fenba saba son san o san; o damineni kabini san 1400 waati la. Musow be degejibaw dilan ka ben ni penajeba in ye; dunan ni dugulen bee b'a min ka dese a to la sanni u ka bo ka taa monnikeyoro la. Degemin bannen kə, dugutgilakaw be yamaruya di jama ma u ka taa monni na. Goferenaman tögolamögö minnu be San kono ani politiki jemögöw, yamaruyadi in be k'olu jena. Sankemón be damine wulafenege kane 15 k'a kuncé nege kanje 18 waati la. Monni sanba be ke ni bololajö ye; filijow filijoro te jama cela. Ce ni muso, denmisén ni maakoro, monni in dama ka kan bee la. Mögölawoloma t'a la. Sankemón b'i n'a fə laadasigi dugumögöw bolo. Mögöw bera dugawujini ani sarakabow de la. Usumani Tarawele fana ye San dugulenw də ye; ale y'a jira k'ale te sankemón falen fosi la dije kono. A ko n'i ye sanu da, ka sankemón da, ale b'a

pan sanu kunnan ka taa sankemón na. Sabula ko sanutigya ye waatilako ye; nka sankemón dugawu n'a saraka te bin abada. Umaru Dawu fana ko hali n'i ma jege soro sankemón na, i be kotokotoli min ke köröga la, o ye fura duman ye mögö farikolo ma. Ni sankemón kuncera, jenajeba be sigi dugu foroba la. Bobow b'u masiri kosebe u ka laadalafiniw n'a fugula masirilenw na, ka jama sebeköröjenaje. Sankemón diyara jinan; jege caman soro. Ni sankemón banna doron, o ye samiyé daminenen ye San n'a lamini na. Dönniya minnu be maakorow la, u b'olu lateme denmisew ma. Nin bee b'a jira ko nafaba be sankemón na. Monni doron te; u be sonniw ke, ka dugawuw don, ka sarakaw bo ani ka dönniyaw fana di mögö tow ma. O waleyaw ye sababu ye ka ben ni kelenya sinsin sigida la. Nka a be san damado bo sisan, waatiyelema kələləw yelennen be San laadalayoro ninnu na. Sanjidese be ka jiri dögoya, ka

dugukolono cayayorow la, jiba fana te soro kə kono tuguni. Ko kura fara sankemón gintan kan jinan; nka o ma kunce here la. U ye motoboliba min boloda mototigiw ce, mögö fila ye jögon tu moto la. Kelen fatura o la, ka tə kelen sebekörö jogin. O kera ko ye, min taamana kolabennaw ni kan kosebe. U be filan-filan na motoboliko in na; yala u k'a bolokan sankemón wulikajö la wa, walima u ka labencogo juman were de da-

bali tige a la san nataw la? Hakililajigin na, sankemón kera forobajenaje ye tonba fila fe, San n'a lamini na kabini a tako 610nan waati la. Djie tonba Oni bolofara min jesinnen be seko ni dənko sankörötali ma, n'o ye Inesiko (UNESCO) ye, o ye sankemón lakodon kabini san 2009 əkutəburukalo la.

Amadu So
Dokala Yusufu Jara

Desantaralizason be kalan jiidi

Lakolisow desantaralizeli jöyoro ka bon kosebe desantaralizason feerew waliyalı la jamana kono, o baara kəbaga jönjönw ye meriw ye ani jekulu minnu sigilen be kalanko nənaböli kama meriw la desantaralizasonko hukumu kono. Walasa ka fanga don u ka ketaw la, poroze Iyesayide/USAID / Mali SIRA ni poroze Mali SNGP farala jögon kan ka bilasiralkalan sigi sen kan ka jesin nin mögö kofolen ninnu ma, n'olu ye meriw, sekretaribaw ani jekulu minnu sigilen be meriw kono kalanko nənaböli kama desantaralizasonko hukumu kono marabolow la. Nin tile naani kalan in nundonbaaraw kera taratadon zuluyekalo tile 2, san 2019 Bamako. A bolila poroze SIRA ka kuntilennaw n'u ka baara kəcogo kan; n'o ye kalanje ni sebenni ye dugumakalan kalanso fələ ni filanan kalandenw degeli ma kalanje ni sebenni na forobakalansow ni mederisaw la. U cesirilen don fana kosebe denmisenniw ka kalanko la kerenerennya la musomanninw. U be lakolidensomögöw lafaamuya denmisenniw ka kalan nafa la. O temen kə, u be bamanankan kallani fana demen kosebe kalansow la. A filanan ye Mali SNGP ye, olu ka baara jesinnen be fanga donnim a jamana ni marabolow la nafoloko siratige la. Walasa ka o baaraw waleyaw, u b'u sinsin musow kan kerenerennya la. Ka jamadenw hakili kunun k'u lafaamuya desantaralizason nafawkan, ka kun-

nafonidi feerew tige goferenaman ni jamanadenw ce desantaralizason nafoloko siratige la. Tile naani kalan in nundonbaaraw jenamayali jemögöya tun be marobolo cakeda jemögö dankan Daramani Gindo bolo. Ka fara ale kan, Iyesayide / USAID ka lasigiden kereneren min be kalanko nənabolijukulu kunnan n'o ye Amadu Tarawele ye, ani poroze Mali SIRA jemögöba Madamu Telima Keligati ni poroze Mali SNGP jemögöba Madamu Jara Zeyinabu Njayi, fo ka taa se kadede/CADDE kuntigiba Hasan Samaseku ma. Poroze SIRA jemögöba y'a jira ko an be don min na, Mali mago be lakoli la min be faso kanu, a baarali hakilila n'a dusu don jamanadenw kono, minnu be se k'u sigi ka miirla jumanwa ta k'o ke ka jamana nafa. O siratige la, a ko mögö minnu garijige donna bilasiralkalan in na, olu de bena ke o baara kəbaga jönjönw ye. O koson, lakoli mago be marabolo bee ka demen na, sabula marabolow jöyoro ka bon kosebe lakoli desantaralizason na. A ko o hukumu de kono olu ni poroze Mali SNGP jera ka nin kalan in hakilila ta ka jesin mögö 2.400 ma komini 329 kono. A ko SIRA ka lapini ye kalanje ni sebenni ka matarafa dugumakalan fələ ni filanan kono foroba kalansow la Bamako, Sikaso, Segu ani Kulukoro maraw la, o koson olu diyagoyalen don ka baara ke ni kalanko nənabolijekulu ye n'olu be wele sezeyesi/CGS. Mara ni desantaralizason minisiri ka ciden n'o ye Daramani Gindo ye, a yere fana Marabolow cakeda jemögöba ye. A ye Iyesayide/USAID ka poroze fila ninnu ka bolodijögönma fo kosebe. Ko lakoli desantaralizeli ye desantaralizason feerew waleyaw sira juman ye. A ko kalanko nənabolijekulu nafa bonya kama, ni bilasiralkalan be ke sababu ye ka fanga don u la.

Siyaka Sogoba

Alizeri ye Eziputi Kani 2019 kupu ta : A ye Senegali gosi 1 ni 0

Alizeri ni Senegali Fila bee tun be ntolatan-kulu kelen kono. Ontolantan tako foso la Alizeri ye Senegali gosi 1 ni 0. Mohamedi Yusef Belayili de y'o bi 1 in don sanga 49nan na. Alizeri ye Senegali gosili min k'o la, o y'a bila joyero foso la u ka ntolatankulu kono. Sabula a tun ye Kenya gosi 2 ni 0. Senegali tun ye Tanzani gosi 2 ni 0. Alizeri ye Tanzani gosi o kofe 3 ni 0. Senegali fana y'o Tanzani gosi 3 ni 0.

Ntolatan tako filanan na n'o ye wicemudefinali ye, Alizeri ye Lajine gosi 3 ni 0. Senegali yere ye Uganda gosi o la 1 ni 0. Karidefinali la Alizeri ni Konowari ye filaninbin ke 1 ni 1. Penalitiduurutan na a ye Konowari gosi 4 ni 3. Senegali ye Benen gosi o la 1 ni 0. Alizeri ni Nizeriya ye jøgøn sørø demisinali la. Ontolatan sanga 90 tun be jini ka dafa k'u to filaninbin 1 ni 1 na ; nka mœnobo ma masørø a la bilen ; sabula Alizeri sera k'a ka bi dafa 2 la sanni ka waati dafa. Senegali ni Tinizi ye jøgøn sørø demisinali la. U bee ye penaliti kelen sørø ntolatan kono na ; nka u si ma se k'u ta don. Tinizi ye bi kelen min don a yere kun, o de ye sebaaya ke Senegali ta ye. N'o te ntolatan sanga 90 ni mœnobo sanga 30 bee kera filaninbin na u ni jøgøn ce 0 ni 0. Sanni ka sc finali ma, Alizeri ye ntolatan 6 ke ka sebaaya 5 sørø ani filaninbin kelen. Senegali ta kera o ntolatanko 6 la sebaaya 5 ani binko kelen ye. Alizeri ka bi donnem mumé kera 12 ye, 2 donna a kun. Senegali ye bi 8 don, bi 1 donna a kun. Alamisadon zuluyekalo tile 18 san 2019, Nizeriya ni Tinizi ye jøgøn sørø joyørsabanan jinini na. O to tora Nizeriya ta la 1 ni 0 ; Igalo y'o bi 1 don kabini ntolatan sanga 3nan waati la. Nin san 2019 in Kani te, Kami temencen fila bee la Tinizi ma se ka sebaaya sørø nebilantolatanw na. Nka a ye san 2004 Kani kupu ta. køksili la Tinizi ka ntolatan bee kera filaninbin ye. Karidefinali de la, a ye Madagasikari sebekørø gosi 3 ni 0. Nin tun ye Madagasikari siye foso ye ka sebaaya sørø ka se Kani ntolatan labanw kene kan. Alizeri ni Senegali ye jøgøn sørø finali la jumadon zuluyekalo tile 13 san 2019. Nka fen min balala møgø caman na, o ye jalatigebaa falenni ye lere 24 ka k'en ntolatan ne. Nsikitøri Gomesi ka bo Afirikidisidi, o de tun ka kan k'a file fiye ; nka Afiriki sennantolatan tønba n'o ye KAFU ye, o ye Aliyumu Neyan bila a no na, ka bo Kameruni jamana na. Ale ye Kameruni sanfesørødasi jalatigiba do ye. A

si hake be san 37 la. Nin y'a siye 5nan ye ka Kani ntolatanw file fiye. A y'a damine san 2012, ka san 2013, 2015, 2017 ani 2019 ke. Aliyumu Neyan ye Kani in damineni ntolatan foso file fiye Eziputi ni Zinbawc ce. O labanna 1 ni 0 la Ezipiti fe. Marøku ni Konowari 1 ni 0 Marøku fe a y'o file fiye. Ce in te dunan ye Mali ma. Sabula san 2018 kupudimøni nebilantolatanw na, a ye Mali - Marøku file fiye. O

senfe a ye kariton nerema 8 ani bileman 2 di Mali ma ; ka laban ka ban Mali ka bi 1 donnem na. San 2014 kono na Mali ni Alizeri ka ntolatan do la, a ye dansagonwalew ta ka Mali segerø. Alizeri ye Mali gosi o la 1 ni 0. O san 2014 kelen in na Aliyumu Neyan ye kupudimøni file fiye Berezilli. Nin tun ye Alizeri san 29 ye Kani kupu nofe. San 1990, u ye Nizeriya gosi u fe yen 1 ni 0, ka kupu ta. Senegali ntola-

tanna Sane ye Alizeri ntolatanna Buncja ka ntola kunben, o pan-na ka taa cun jo kono jøkølsila kofe. O kera Kani in bi 1 donnem ye kabini ntolatan ma sanga 3 dafa. Ntolatan to sanga 90 mume kono Sajo Mane n'a tøjøgønw y'u fasa fili ka dese kolokoto co, u ma se k'o kuru 1 jibø.

Scyibu S. Kamisoko
Dokala Yusufu Jara

Mali sennantolatan tønba ka lajeba bilala utikalo tile 29 na

Geleyaba min be Mali ntolatanko la, a be jini ka se a banyøro la sa. Zuwenkalo tile 15 san 2019, u ye tønba in sigilisariya fesefese ka ben o kono ko kan u ka laadalatønsigi senfe. Zuluyekalo tile 13 temenen in fana na, jekulu min sigilen be sennatolatan kojew jenaboli kama sanni ka nemøgo kura sigi a kama, n'o ye « KONØRI » ye, o ye lajeba balalen ke ka sariya tata to dafa. Møgø 62 børa jamana marayørow la, ka na o lajeba balalen in na. Marayørow ligiw ka cidenw, sennantolatantønwa ka cidenw, ani farajøgonkanjekuluw ka ntolatantønwa ka cidenw tun y'o møgø ye. U welekun tun ye ko saba ye : sennantolatan tønba in sigilisariya in lataamani sariyaw ka ben olu kan ; lajeba sera ke cogo min na ka ben o kan ; ani kalataw sera ke cogo min na ka nemøgo sigi ka ben o fana kan. Kumajøgønyaw kofe, u benna kelen ma. O de la sira labilala Mali sennantolatan tønba biro kura sigili la san 2019 in utikalo tile 29. Geleya fosi ma køksi foso min sera don kfølen in bo a døgo køro. Ni biro kura sera ka sigi, o be ke jekulu Konori ka baaraw sariyat dafalen ye. A be baara lateme biro kura ma. Konori ye nin lajeba balalen min ke, a nemøgø Ma-

damu Dawu Fatumata Gindo, denmiserya ni farikolojenaje minisiriso ka ciden Mahamadu Sidibe, Bamako komini sabanan meri Madamu Jire Mariyamu Jalo, dije sennantolatan tønba FIFA ka ciden n'o ye Afiriki sennantolatan tønba KAFU fana ka ciden ye, o ye Konowari jamaden ye, min tøgø ye Zaki Anuma. Nin bee tun b'a kene kan. Zaki Anuma ka kørøføw la, a y'a jira, ko Malidenw benni ko la, o ye tanuniko ye. A ye foli di Konori n'a jøgøn ciden nanen tow fana ma. Fen min ye FIFA ani KAFU ka ciden nisøndiya kosebe, o de ye lere 3 kuntaala kørøføw kono, u sera ka jøgøn faamuya. A ko tuguni, ko ni FIFA ni KAFU sera ka yamaruya di a ma tuguni a ka segin ka na biro kura sigili la utikalo 29, k'o be diya a ye kosebe. N'o ye baaraw kunceli ye. A ye dugawu ke, ko Ala k'o kalataw ke here kono ; a kana ke jøgøn sama-samakene lankolon ye. Ka laban k'a jini Ala fe, o lajeba in ka ke jenajekene ye, a kana ke bolokurunfili ye møgø ni jøgøn ce. Ni Ala ye Mali sennantolatan tønba nemøgøya don møgø min garijegø la, o sera ke FIFA ni KAFU baarakøgøn ye. U b'a døme a ka se ka Mali sennantolatan wuli ka jo a sen kan. Denmiserya ni farikolojenaje

minisiriso ka ciden Mahamadu Sidibe kelen ka kuma ta, o fana ye foli ni tanuni lase Konori n'a jøgøn ma ; ani ka FIFA ni KAFU fo Mali demeni na. A ko Ala k'a to Mali sennantolatan tønba nemøgøjekulu ka se ka sigten sa, walasa geleyaba min file Mali sennantolatan kono, o ka se ka ban. Møgø o møgø ni Mali sennantolatan tønba nemøgøya jinini ka kan, n'o b'a fe k'a jini, a k'a jinjinisebenw ladon Konori nemøgøyaso la yanni utikalo tile 29 ce. Ani fana, i sago don n'i y'a sørø i ni møgø minnu bøna baara ke, n'o ye biromøgø dafalen ye, i b'olu tøgøw an'u jøyørow dantigø kabini sisan, i ka jinjinisebenw kono. A be wajibya hali n'a kera muso kelen ye, o tøgø ka sørø i ka biromøgø bisigiyalnw na. Mali sennantolantan nemøgøjekulu møgø 3 ka ke i ka nemøgøya jinini køkøro. A te ben Mali sennantolantan nemøgøjekulu møgø kelen ka jo nemøgøya jinjinbaa fila køkøro. Mali sennantolatan nemøgøjekulu ye møgø 18 ye. Peresidan 1, peresidan dankan 2, ka fara møgø 13 werew kan. Møgø to minnu b'a je, olu bilalen be jekulu kerenerennenw ye.

Laji M. Jaabi
Dokala Yusufu Jara